

Norske Landmænd,

udgivet af J. Schrøder.

N° 14.

Lørdagen den 3die April 1858.

2den Marg.

Indhold.

Uddrag af Indberetning om Nordre Trondhjems Amts Landbrugs-skole for sidste Halvaar 1856. — Uddrag af Indberetning om samme Landbrugs-skole for Halvaaret fra 1ste Januar 1857 til 1ste Juli 1857. — Optegnelser angaaende Agerbruget og Melervæsenet i Nysfjere. — Et Besøg i Udrugningsanstalten i Kjøbenhavn. — Inden- og udenlandske Efterretninger.

Uddrag af Indberetning om Nordre Trondhjems Amts Landbrugs-skole for sidste Halvaar 1856.

Den 14de April overtoges Bunas med Rund og Bolenge til Landbrugs-skolegaard, og sattes saa godt Tid og Omstændigheder tillode det i saavidt Stand, at Eleverne kunde flytte ind den 1ste Juli, hvorved Skolen med Et kom i sin vandte Orden.

Med Baaraanden gik det sent, da det var vanskeligt at anskaffe de nødvendige Arbeidskræfter, Redskaber, Sæd o. s. v.; imidlertid tilendebragtes dog i Slutningen af Mai det væsentligste Baaraandarbejde. — Der udsaaedes ialt 25 Tønder Havre, 5 Tdr. Byg, 2 Tdr. Potetes, $\frac{3}{4}$ Td. Rug, $\frac{1}{16}$ Td. Himmalayabyg paa cirka 110 Mælinger Ager, der paa det Nærmeste var hosploiet.

Da flere Ager efter Naboernes Formening ikke engang vilde bære Havre uden Gjødning, saa indkjøbtes for 60 Spd. Benmel for at erstatte Mangelen paa almindelig Gjødning, hvilket i denne regnfulde Sommer viste sig særdeles fortrinlig.

Benmelet udsaaedes samtidigt med Sæden fra $\frac{1}{2}$ til $\frac{1}{4}$ Td. pr. Mæling, men i Sommerens Løb saaes herpaa ingen synderlig Forskel; derimod minskedes der med Benmelet endnu mer paa Enden af den sidste Ager, men der saaes da heller ikke stor Virkning af samme.

En liden Flæk med Potetes blev gjødet med Benmel, og disse bleve baade større og mer vel-smagende end de, der vare gjødslede med Faare-gjødning.

Første Juli ankom samtlige 12 Elever, der bleve beskæftigede paa sædvanlig Maade, og have vist den sædvanlige Fliid og Orden; naar undtages nogle faa Gjødelseskunstfælede haver Sundhedstilstanden været sjelden god.

Det væsentligste Arbejde, foruden det almin-

delige Aandarbejde, der meget forsinkedes ved det idelige Regnveir, har været: 6 Mælinger Nyland, der er bleven bearbejdet til Vinterrug, afgrøftet med 60 Favne aabne Grøfter, 200 Favne med Sten luffede Grøfter, gjødslet og besaaet med $\frac{1}{8}$ Td. Vinterrug. Grøsteføstet, komposeret cirka 500 Læs.

Det betydeligste Jordarbejde dernæst er Bearbejdningen af et Felt, kaldet Rotvolden, der for meget lang Tid siden har været gennemskaaet af tvende store Diger fra en ovenfor liggende Myr, hvilke Diger ved Oprensningen paa enkelte Steder ere indtill 5 Alen dybe. Feltet, som for var noget uregelmæssigt og cirka 40 Mælinger pløiet Jord, er nu affluffet i 6 næsten ligestore Firkanter, der hver omtrent vil komme til at indeholde 10 Mælinger. Paa dette Felt er oprenset de tvende jengroede gamle Grøfter, tilsammen 130 Favne og optaget 150 Favne nyt af aabne Grøfter, samt optaget og gjenlagt med Sten 120 Favne Grøft; desuden er paa disse Felt omtrent 2 Mælinger rodhuggede. Hele dette Felt haabedes færdig med Pløingen i Høst, men dels det slemme Regnveir, dels Mangel paa ledende Arbejdere forsinkede Arbejdet saaledes, at det vel neppe fuldstændigt bliver færdigt til Vaaren, hvis den ikke skulde blive særdeles gunstig. Endvidere ere flere Veistykker og Broer istandsatte og reparerede; thi her, som næsten overalt, har man ikke bekymret sig om Veie over Feltene.

Haven, hvor høstlig den end trænger til en Hovedforbedring, har maattet skjotte sig selv; derimod blev jeg nødt til at foretage en alvorlig Bearbejdning af Gaardsstøtten, der i denne regnfulde Høst blev næsten ufremkommelig. Desværre blev dette Arbejde, efterat være ivrigt fortsat i 8 Dage med hele Skolens Arbeidskraft, afbrudt ved den indtrufne Frost.

Hvad Høavlen angaar, saa forsinkedes den vel ved det fugtige Veir, men dog kom det Hele, cirka 200 Læs, godt i Hus, men med meget Besvær. Med Byggets Indhøstning gik det ogsaa godt; hvorvel det er stryppet, saa antager jeg, efter hvad der nu er træffet, at det vil blive en 50 Tdr. Af Havren derimod, som stod meget lovende, bedærvedes dog meget ved Frostene, saa herover, især da Størstedelen er utræffet, Intet endnu kan siges. Ligeledes var det med Baarugen, og Hveden blev der aldeles Intet af. Det Ubetydelige, der var sat af Potetes, spises Stør-

stevarten op inden Optagningen; de vare meget foldrige, men smaa.

Paa Bærskedet er der hovedsagelig steet Reparationer af alskens nødvendige Gaardsredskaber. Af Nytt er der kun forfærdiget 2 Arbejdsflæder, 1 Arbejdsvogn, 1 Bredflæde, 1 Kastemaskine, nogle Stole, Borde, Senge og andet Smaatteri. Desuden have under Arbejde 4 Plouge og nogle Bogne.

Den theoretiske Undervisning er vedbleven som forhen, hver Aften fra 5—8, medens Morgen timerne ere blevne anvendte til Forberedelse.

Samlingerne ere kun forøgede med anden Aargang af Svensk Tidsskrift for Landbruget, og Inventariet med 12 Senge og 12 Stole.

Uddrag af Indberetning om samme Landbrugsskole for Halvaaret fra 1ste Januar 1857 til 1ste Juli 1857.

Imellem 10de og 12te Januar samlede Eleverne efter Julferien. Morgen- og Aften timerne ere siden, lige til Baaraanden begyndte, blevne anvendte til theoretisk Undervisning og den øvrige Tid er af de 6 Eldre næsten uafbrudt været benyttet paa Bærskederne, medens de Øvrige have været beskæftigede med Træskeloven, Stald, Fæhus og med at forsyne Skolen med det nødvendige Brænd.

Paa Bærskederne ere i dette Halvaar forfærdigede: 7 Dobbelplouge, 4 Gjødselplouge, 2 Hovogne, 2 Hovbænke, 1 Muldstuffe, 1 Romboildalharv og omtrent det samme Kvantum er dels halvforbrugt, dels under Arbejde; desuden er en Del Gaardsredskaber reparerede og forskjelligt Husgeraad forfærdiget.

Med Hensyn til Stald, Fjøs &c., har jeg endnu ikke kunnet indlade mig paa nogle alvorlige Forbedringer, da hverken Huse- eller Havne gange i de første Aar kunne ventes i den Stand, at mere forædlede Dyr ville kunne trives; dog har jeg gjort forberedende Skridt i flere Henseender.

Da Eiendommen, der hovedsagelig udgjør en Slette, er meget vandfyg, og de høiere beliggende Stykker ere haardt medtagne, saa trænges her fornemmelig til Gøstning og Gjødning, dersom her skal kunne ventes nogen stiftelig Afkastning. For nu at det Praktiske kunde komme i Harmoni med de holdte Forelæsninger, har jeg derfor gjort flere betydelige Forskud, for at faa Vandet bort og sætte Jorden i Hævd.

Som anmeldt i forrige Halvaarsberetning, bestadigedes meget ved Frostene, saa naar Bygget undtages, blev Havre, Rug og Hvede meget daarlig.

Af forrige Aars med fuld Gjødning behandlede Aagre ere 12 Mølinger udlagt til Græs

uden isaaet Græsfrø og 5½ Møling gjødet med Benmel, isaaet Græsfrø og udlagt til Græs.

3 Aar er 128 Mølinger, nemlig:

16	Mølinger sandig Jord, hvorpaa er paaført 125 Læs Myr pr. Møling, besaaet med Byg.
16	Do. Do. gjødet med Benmel og Afte, besaaet med Byg.
12	Do. mer grusagtig Jord, gjødet med 25 Læs (Kofrau?) pr. Mæl., besaaet med Byg og isaaet Græsfrø.
17	Do. størstevarten sandig, behandlet til Poteteland, gjødet med 20 Læs pr. Mæl. af Heste-, Faar- og Svinefrø og udsat 36 Tdr. Poteter
3	Do. Myr behandlet til Turnips og gjødet med Guano,
3	Do. lerholdig Jord, gjødet med sammenstrabet Fraujord af Gaardstomten, besaaet med Vaarhvede og Baarrug.
6	Do. stiv Lerjord, gjødslet forrige Aar med Benmel, besaaet med Biffer og Weter,
10	Do. Myr, gjødet med Guano, besaaet med Havre,
30	Do. Størstevarten stiv Lerjord, besaaet med Havre uden Gjødning,
10	Do. gammelt, mosebegroet Slaattelund, ryddet, jevnet, gjødet med Benmel og Afte, besaaet med Byg,
5	Do. Nyland, for det meste Myr, som forrige Sommer blev tilberedt til Vinterrug og besaaet dermed, er iaar bleven isaaet Græsfrø.

Desuden ere 20 Mæl. Jord under Behandling som Brak. For at faa dette Stykke nogenlunde befriet fra Under- og Over-Band er der optaget en stor, aaben Groft, 80 Favne, en mindre Opfangsgroft, 53 Favne, 1 mindre Afledningsgroft, 114 Favne. Af lukkede Grofter i samme Stykke er der tagen 400 Favne, hvoraf 300 Favne ere gjenlagte med Sten, 40 med Ris og 60 med Rør. De lukkede Grofter udmunde i 2 Nabninger eller Dier, hvoraf det ene befandtes 8 Dage efter Gjenlægningen at levere 8 Potter Vand i Minutet, det andet 6, altsaa 7 Tdr. i Timen, som for forstørstedelen fordampedes.

For at faa disse samtlige Agerfelt regelmæssige ere flere Snipper Nyland blevne optagne, ialt 4 Mølinger.

Som forberedende Arbejder til kommende er 1 stor, aaben Groft paa 230 Favne, 1 paa 90 og 1 paa 70 Favne allerede optagne for at kunne begynde med et nyt Nylandsstykke. Desuden ere flere Betanlæg mellem Feltene paabegyndt. Skoven har jeg endnu ikke kunnet faaet Tid til at tage mig af, men jeg har bestræbt mig for ikke at hugge andre Steder endnu, end som med det Første kan ventes opdyrket.

Ved Examen den 27de Juni dimitteredes 6 Elever.

Bunæs den 1ste Juli 1857.

Erhødigst
Hansen.

Optegnelser angaaende Agerbruget og Meierivæsenet i Ayrshire.

Cunning Park ligger lige udenfor Byen Ayr, tilhører Mr. Telfer, som tillige er Kjøbmand i Byen. Denne lille Farm, 42 skotske Akres eller omtrent 39 Tdr. Pd., er anseet som en af de første, om ikke den første skotske Meierifarm. Besætningen er 48 Stkr. Malketjør, som staa paa Stalden hele Aaret; denne er rummelig, luftigt, hyggelig og særdeles elegant indrettet. Bag Kjørene findes en 18 Tommer bred Rende med Bund af gjennemborede Jernplader, hvorigjennem den flydende Gjødning løber ned i halvrunde, murede Kanaler, der fører den til murede Beholdere, hvor den foreløbig blandes med sin lige Del Vand. I denne Rende passer en Jernskovl nogetigt, den hviler paa et Par smaa Hjul og kan med største Lethed skydes langs hele Rækken af Kreaturerne for at opsamle den faldende Gjødning. Kjørene staa paalangs i Stalden med Hovederne imod en Fodergang, og Foderet bringes i en Vogn paa Jernsinner ind til dem. I hver Baas, som rummer to Kjør, er en Krybbe for hver Ko. Krybberne gennem hele Rækken ere satte i Forbindelse med hverandre for Bandingens Skyld med smaa Jernrør. I hver Baas findes en Maatte, flettet af de tynde Trævler i Kofuspalmenes Blade, som gaa halvt ned i den og navnlig tjener til at beskytte Koenes Knær; en saadan skal i Reglen kunne bruges i fem Aar. I den nederste Del af Baasene stroes da kun lidt langt skaaren Haffelse. I Kostalden findes en lille Bægtstaa, hvorpaa hver Koes Melkveies.

Foderet er om Vinteren: Koer, Gulerødder, ic., Bonnes- og Bygmel, samt skaaret Hø og Avner; den hele Blanding dampes. Om Sommeren fodres saaledes: Morgen Kl. 5 Avner, Kl. 9 og 12 Græs. Eftermiddag Kl. 2 Oliefager (2 a 3 Pd.) og Vand, Kl. 4 og 7 Græs. — Malketjernerne passe Kjørene i enhver Hensende. Der blev sagt mig, at hver Ko malkede mellem 20 og 30 Pd. Melk daglig. Regen Melk solgtes strax, og vel neppe det Halve blev hentsat til at bære Fløde for Smør, saaledes at der hjernebes henimod 80 Pd. Smør to Gange om Ugen. Kjøringen tager almindeligt en Time; det ansees ikke hensigtsmæssigt at foretage Kjøringen i kortere Tid, hvilket jeg dog anser for en Feil, — og al Kjernemelken slaes ud af Smørret; der bruges aldrig Vand til at vaske det ud. Melken opsættes i smaa, runde, fortinnede Jernblåsbøtter. I Melkestuen fandtes desuden et Stativ med graderede og nummererede Smaaglas til at maale Fedmen af hver Koes Melk.

Efter Mr. William Lee's Rapport „The Royal Society of Agriculture“ var Indtægten ved Meieriet paa Cunning Park i 1850 saaledes: Ugentlig leveredes 234 Pd. Smør, Værdi 1 s (42 s danst) pr. Pd., eller 11 £ 14 s (102 Rd. 36 s) for Ugen, hvilket gjør for hele Aaret 608 £ 8 s (5,323 Rd. 48 s).

I omtrent 8 Maanedes af Aaret giver den

stummede Melk ligesaa stor Indtægt som Smørret; i de øvrige 4 Maanedes, om Sommeren, omtrent det Halve. Melken giver aarlig 507 £ (4,436 Rd. 24 s). Altsaa Melk og Smør 1,115 £ 8 s (9,759 Rd. 72 s). Hver Ko 27 £ 17 s 8½ s d (236 Rd. danst).

Foruden hvad Gaarden selv havde produceret, var indkjøbt og opfodret: Hø for 30 a 40 £ og Oliefager, Korn for omtrent 200 £ (tilsammen omtrent 2,056 Rd. 24 s danst).

Jordbunden af de faa Akres, som hører til denne Farm, er Strandsand af den elendigste Bessaffenhed, og mange Steder saa lidet hævet over Havsladen, at Draining er umulig. Inddelingen er i 4 Bange, af hvilke een benyttes til Rodfrugter, to til Korn, Høede eller Havre, een til italiensk Raigræs. Denne sidste Kultur er den mest mærkelige. Raigræsset udsaaes nemlig om Foraaret paa den ompløiede Jure, saar i Marts Maaned, overvandes med Gjødningsvand, og var den 12te Juni, da jeg besøgte Farmen, en Allen høit, og saa tæt, bladrigt og friskt, som jeg aldrig før har seet Græs. Jeg fik derved et andet Begreb om italiensk Raigræs end det, jeg tidligere havde høit; thi i Danmark er det sædvanlig et daarligt, tørt, bladløst Straa, som strax løber i Ar. Raigræsset blev dengang daglig slaet til Kjørene. Den 27de Juli besøgte jeg atter Cunning Park, da havde dette Græs anden Gang naaet samme Høide.

Mr. William Lee har her maalt Græsset i Sommeren 1851 og meddeleer følgende:

„Græsset blev første Gang metet i Slutningen af Marts og var . . . . . 18" høit.
Bed 2den Mening . . . . . 18"—2, høit
— 3die — . . . . . 3'—4' 6" —
— 4de — . . . . . 3'—4' 6" —
— 5te — . . . . . 2' høit.
— 6te — . . . . . 18" —

For hele Sommeren en Totallængde af mellem 14 og 15 Fod.

For at kunne overvande Marken med den flydende Gjødning, er der nedlagt Jernrør af 3" indvendig Diameter i den, hvorigjennem to Tryk-pomper, som drives ved en lille Dampmaskine, presse den. Pomperne gjøre 25 Slag i Minuttet og hæve omtrent 31¼ Gallons (4,6653 Kubiffod) eller 19000 Gallons (657 Tønder danst) om Dagen. Der gives omtrent 5000 Gallons (173 Tdr.) pr. Acre, saaledes at hele Farmen kan overvandes i 10 Dage. Til Blanding bruges Dampmaskinen i Gjennemsnit kun 6 Timer om Ugen eller 31 Dage om Aaret, forresten bruges den til at kjerne Smør, male Korn, kjerne Hø, pompe Vand til Kjørene ic.

Beføstningen ved Anlægget for den flydende Gjødning har været følgende:

For 2 store Rummer til den flydende Gjødning, murede af brændt Sten i Cement . . . . . 30 £
Dampmaskine til 3 Hestes Kraft med de 60
to Pomper 60

Transport	90 £
Jernrørene 2 £ 10 s pr. Alre (23 Rd. 72 $\frac{1}{2}$ pr. Td. Pd.)	100 =
Guttaperchasslangen 450 Fod lang	20 =
Summa	210 £
Celler 1,837 Rd. 48 $\frac{1}{2}$ dansk).	
Årlig Beføstning:	
Rente af 210 £ med Sld ic. 7½ pCt. p. A.	15 £ 15 s
Von ic., Brændsel	11 = =
Summa	26 £ 15 s
(eller 234 Rd. 6 $\frac{1}{2}$).	
Altjaa 13 s 4¼ d pr. Alre (6 Rd. 36 $\frac{1}{2}$ pr. Td. Pd.)	

Hvedemarken frembød ogsaa et interessant Skue, den var radsaet paa den høieste Del af Marken, stod i det Hele temmelig svagt, kun en eneste Plet var i høj Grad isinefaldende ved sin kraftige Bært og mørke, blaagronne Farve. Mr. Telfer meddelte derom, at denne Plet tegnede i Foraaret saa ringe, at han havde paatænkt at omploie den, men saa fik han isinde at overvande med den flydende Gjødning, og dette var Resultatet; den var saa tæt, at man vanskelig kunde skjæln Raderne, den var i Straaet dobbelt saa svær, og en halv Gang saa høj som den øvrige Hvede, den stred i Ar og blomstrede maaste et Par Dage senere, men Årene vare dobbelt saa lange og svære.

Lag, Mr. Ralston's Farm, ligger ogsaa lidt sydlig for Ayr, omtrent otte engelske Mile. Jeg skal ved denne Farm kun omtale 40 skotte Alres, paa hvilke det flydende Gjødningsystem er anvendt. De ligge ud til Havet med Hældning mod Vest, Jordbunden er let og temmelig sandet. Marken er inddelt i fire Bange, hver paa 10 Alres, paa hvilke Driften er: 1) Roer, Kaal, ic.; 2) Hvede, lagt ud med Græs; 3) Græs; 4) Hvede. Det var den 15de Juni, jeg besøgte dette Sted, da stod Kaalen udmærket, men Græsset, en Blanding af forskellige Græsarter med Klover, ganske vidunderligt. Man meiede just af det, det var syv Kvarter høit og særdeles tæt; Mr. Ralston anslog Udbyttet til 20 a 30 Tons (400 a 600 Centner) pr. Alre; de to næste Slæt i Juli og August ere i Reglen de sværeste; da naar Græsset ofte 5 Fods Høide. Her tages i Reglen kun fire Slæt, da man foretrækker det længere Græs. Umiddelbart efter hver Meining overvandes med den flydende Gjødning, eller der udsaas Guano og vandes derpaa med rent Vand. Vil der ikke komme rigtig Bært i Græsset, vandes efter nogle Dage endnu engang.

Guttaperchasslangen var 420 Fod lang og sammensat ved Skrue paa forskellige Steder; Mr. Ralston sagde mig, at nogle Stykker af den havde holdt i 6 År og vare endnu gode, andre vare adelagte i Løbet af nogle faalger. Disse Stykker kjøbes efter Vægt, have i Regelen en Diameter af 1½ Tm. og koste sædvanlig henimod 2 s pr. Yard (1 Rd. 77 1 pr. Favn). Man har anbefalet at bruge Sellbugsslanger; de ere forsøgte her, men brast siebliffeligen.

Omtalte Mark laa temmelig langt nedenfor Aulsgaarden; man førte derfor den flydende Gjødning fra Gaarden i en Ledning af brændte, saltglaserede Rører 6 Tommer i Diameter paa 600 Fod ned til tre Kummer, murede af brændte Sten i Cement, anlagte ganske lidt ovenfor Marken, saaledes at Faldet dog blev fra 20 til 90 Fod, Kummerens Størrelse er 13 Fods Dybde og Diameteren 12 Fod; de rumme 5,7000 Gallons eller omtrent 1971 Tønder dansk; de ere aabne, hvilket vistnok er en stor Feil; andre Steder træffer man sædvanlig Tag over dem. De tre Kummer staa ved Kor i Forbindelse med hverandre, saaledes at Bødffen staa lige høit i dem alle; dog ere disse Forbindelsesrør forsynede med Skud, som man efter Behag kan skyde for og derved spærre Ledningen. Et Jernrør gaar fra Kummerne ud paa Marken. Besjoiede

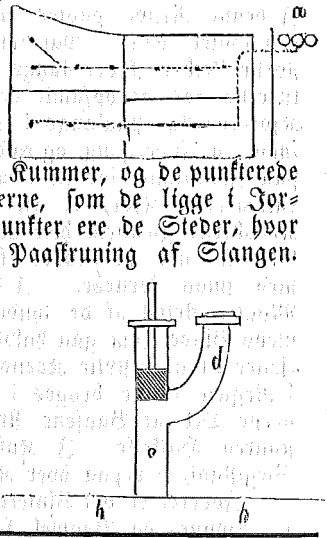
Alfrids skal forestille Marken paa 40 Alres, med sine 4 Bange, som falde fra Landeveien ned mod Stranden; a forestiller de 3 Kummer, og de punkterede Rinter Jernrørledningerne, som de ligge i Jorden; de fremhævede Punkter ere de Steder, hvor Opstandere findes til Paastruning af Slangen. Hosstaaende Tegning forestiller en vertikl Projektion af Opstanderne c og d, saavelsom deres Forbindelse med Hovedledningen b. d er et Rør paa Enden forsynet med en Hantskrue, hvorpaa Guttaperchasslangens Skruemoder kan fæstes. I Røret c findes et Stempel, som ved en Skruenogle kan bevæges op og ned i Røret og derved aabne eller lukke for Røret d, hvorigjennem den flydende Gjødning presses ud i Slangen.

Beføstningerne ved Anlægget:
Rørene fra Kofstalden til Kummerne, de 500 Fod, med deres Nedlægning . . . . . 25 £
De 3 Kummer . . . . . 36 =
Jernrørene med Opstandere ic., Nedlægning af . . . . . 100 =
Slangen . . . . . 30 =

Summa	191 =
Celler 1,671 Rd. 24 $\frac{1}{2}$ dansk)	
Årlig Beføstning:	
Rente af 191 £ og Sld 7½ pCt. pr. Alre	14 £ 6 s 6 d
Årlig Von	3 = 10 s = d

Summa	17 £ 16 s 6 d
(eller 147 Rd. 20 $\frac{1}{2}$).	
Altjaa 8 s 11 d pr. Alre (4 Rd. 19 $\frac{1}{2}$ pr. Td. Vand).	

Urina blandes altid strax med sin lige Del Vand, for at kunne opbevares uden for store Tab ved Fordampning, og naar den da senere skal benyttes til Dvervanding, tilblandes endnu mere

Band, forskjelligt efter Aarstiden, paa meget tørre Eder indtil 4 a 5 Dele.

Hveden, som groede i de 2 Bange, lovede mindst, men Jordbunden passede ogsaa kun lidet dertil.

Paa Lagg saa jeg Clayton, Shuttleworth & Co's transportable Patent Damptræskemaskine arbejde; den arbejdede smukt, var opstillet i Staffgaarden og flyttedes omkring til Staffene. Der gik 120 Neg. igennem Maskinen i hver 5 Minutter, og i 4 til 5 Dage havde den, med 10 Timers Arbejde daglig, i Gennemsnit træsset og rensset 500 Bushels (130 Tdr.) Hvede daglig, der var sorteret og færdig til Markedet. Manden, der eiede denne Maskine, leiede den ud til Farmerne for 2 £ daglig, saa fulgte med den Maskinmester og Fyrbøder; den brugte $\frac{1}{3}$ Ton (2 Tdr. eller 2 Skpd.) om Dagen, og en Betjening af 14 a 15 Mand.

Prisen paa denne Maskine var:	
Dampmaskinen paa 10 Hestes Kraft	250 £
Træse- og Rensmaskinen	125 =
Summa	375 =

(eller 3,281 Rd. 24 $\frac{1}{2}$ danst).

Det er dog rimeligt, at der mod kontant Betaling vil blive givet betydelig Rabat.

Myer Mill. Farmer Mr. Duncan. Denne Farm er 400 skotte Akres stor; var vistnok tidligere med Mr. Kennedy som Farmer den mærkeligste og mest storartet drevne Avlsgaard i Ayrshire, men har, siden Mr. Duncan har overtaget Forpagtningen, aldeles skiftet Karakter; den vil dog paa Grund af Avlsgaardens Indretning bestandig blive interessant at bese. Hele Jordarealet til Farmen er draineret, og 300 Akres er desuden underlagte med Jernrør til den flydende Gjødning. Al den faste Gjødning blev tidligere udvasket og filtreret; Filtratet tilligemed Urinen samlede da i 4 meget store, dækkede Kummer, hvorfra da Pomper, drevne ved en 12 Hestes Dampmaskine pressede denne flydende Gjødning ud paa Marken, hvor man vaskede. Vandet, som benyttes til Udvasning og Blanding, maatte tilføres fra en Afstand af 1200 Fod og hæves ved Dampkraft 70 Fod.

Befolkningen af Anlægget angiver Mr. William Le saaledes:

Kummerne	300 £
Dampmaskinen paa 12 Hestes Kraft	150 =
Pomperne	80 =
Jernrørene og deres Nedlægning	1000 =
Guttaperchasingen, 900 Fod lang	56 =
Summa	1586 £

(eller 13,867 Rd. 48 $\frac{1}{2}$.)

Daglig Befolkning:

Rente af 1586 £ og Lidt $7\frac{1}{2}$ pCt.	118 £ 19 s
Daglig Løn	104 = =
Brændsel ic.	58 = 10 =

Summa . . . . . 281 £ 9 s.
(eller 2462 Rd. 66 $\frac{1}{2}$.)

Altsaa 14 s. pr. Acre (6 Rd. 4 Mk. pr. Td. Td.)

En Mand og en Dreng vare istand til at overvande 10 Akres daglig.

Mr. Kennedy brev, saalænge han var ved Farmen, dette System til det Yderste, og Resultatet deraf skal have været, at det italienske Raigræs bragtes til at gro indtil 2 Tommer i 24 Timer, og 20 Aar fededes Sommeren igennem paa en Acre, hvor tidligere neppe 4 Aar kunde fødes, imidlertid skal Mr. Duncan fuldkomment have opgivet dette System, menende, at det ei kan betale sig. Folgen er, at Græsset og Kornet nu paa Myer Mill's Mark staar tilbage for de andre Avlsgaardes, men Farmerne sige ogsaa, at Jordbunden paa de Arealer, som hore under Myer Mill, er blandt den bedste, som findes i Ayrshire.

Avlsbygningerne paa Myer Mill ere særdeles fortrinlige og meget interessante, men de passe nu ei heller ganske, idet de tidligere alene vare indrettede paa Fodning, medens der nu holdes Meieri og Opdræt. Det i andre Beskrivelser saa meget omtalte Faarehus benyttes nu hovedsagelig til Opdrætsstaldene. Dampmaskinen er særdeles smuk og det er interessant at se den Mængde forskellige Maskiner, den driver; det skal her være mere fuldstændigt gennemført end noget andet Sted i Skotland.

Jeg har nu hermed sluttet, hvad jeg har at meddele om de saa Farms, jeg har besøgt eller gjort noiere Bekendtskab med i Ayrshire; det var altsaa ikke Meierivæsenet, for hvilket jeg egentlig kom til Ayrshire, som gav mig det største Udbytte der. Kun skal jeg som en almindelig Bemærkning tilføie, at det har forekommet mig, at Smørret, som her tilberedes, staar tilbage i Fjnhed for det, som hos os leveres fra gode Meierier.

Vil man nu sammenholde denne Meddelelse med hvad jeg tidligere har meddelt om Agerbruget i Lothian, kunde det maa ske synes, at jeg ansaa Ayrshire for at staa paa et høiere Kulturtrin end Lothian, men det maa jeg forsvare mig imod; thi i Lothian er Alt temmelig ens godt dyrket; Landet er langt nærmere det Ideal, man maa sætte for et agerdyrkende Land; den ene Farm er næsten ganske som den anden baade i Størrelse og anden Henseende, og Farmerne selv staa om trent paa samme Dannelses trin. Dette er derimod langt fra Tilfældet i Ayrshire, hvor det uregelmæssigt kun er enkeltstaaende Avlsgaardes, som have en passende Størrelse og ere vel dyrkede, men disse ere da saa vidt muligt drevne til den højeste Fuldkommenhed, man for Tiden kjender, medens Resten af Landet bestaar af Smaafarms, slet drevne, og som de dygtigere Farmere anse for smaa til at kunne bringes til nogen Kulturhøide. Cunning Park er her en ren Undtagelse, da Eieren af den ei har den som sin Hovedindtægtskilde, men betragter den som et behageligt Legetøj. Efterhaanden lægges ogsaa disse Smaafarms her i Ayrshire sammen til større paa 300 a 400 Akres, ligesom Alt er fuldført i Lothian, og dermed vil Agerbruget snart have sig til større Betydning.

Foruden dette saaledes frit at kunne sammenlægge og afrunde Forpagtergaardene, at de faa den for Landøkonomien mest passende Størrelse og Form, er der ogsaa et andet Forhold, som

væsentligt bidrager til Agerbrugets Fremme, nemlig Eiendommenes Fordeling. I Almindelighed er det større, rige Godseiere, som ere i Besiddelse af Landet, og disse Godser holdes ved Lovene altid samlede og gaa i Arv gennem Familier; der bliver derfor i Regelen ei andet tilbage for dem, der ville beskæftige sig med Landbruget, end Forpagtninger, ligegyldigt hvor formuende de ere; derfor faaes i Regelen langt betydeligere disponible Kapitaler til at bringe Driften mod dens høieste Maal. De fornødne Kapitaler til store Forbedringer ved Agerbruget ere tilstede og kunne anvendes, naar tilsvarende Fordele kunne ventes deraf. Landmændene ere altsaa ikke holdte tilbage fra nyttige Grundforbedringer af Pengemangel. Noget som desværre ofte er Tilfældet hos os, hvor en Forpagters Stilling efter gammel Bane betragtes som mindre anseelig, end en Eiers, uagtet en Forpagter med Formue vistnok er tryggere i sin Stilling, end en Eier med stor Gjæld paa Eiendommen. — I Skotland er Forpagtningstiden almindeligt 19 Aar, Forpagteren lever selvstændigt paa sin Farm, Eieren paa sit Slot, Forpagteren kan arbejde paa Gaarden, som han vil, og saadanne Forhold gjøre Stillingen behagelig.

Det er for os ubegribeligt store Kapitaler, en Skotlænder vover at sætte paa sin Jord til dens Forbedring, skjønt han ved, at hans Raadetid over Farmen er begrændset, men Sagen er, at han i Regelen aldrig anvender Penge paa Noget, som ikke i fuldt Maal vil give ham dem tilbage igjen, og dersom han nu skulde dø midt i sin Forpagtningstid, inden han endnu har høstet det nødvendige Udbytte af hvad han har sat paa Farmen, saa tabe Arvingerne dog ikke derved, thi de arve Forpagtningen og træde fuldstændigt ind i den afdøde Forpagters Forpligtelser og Rettigheder.

I en Henseende vise Skotterne viensynligen betydeligt mere Økonomi end vi, og det er med Udslyngningerne. De holde stærk paa ikke at have mere Husrum end høist nødvendigt; derimod spare de ikke paa at faa det, de bygge, vel indrettet. Man vil maasse indvende, at Klimatet hos dem og os er meget forskjelligt og gjør mange færre Bygninger nødvendige; jeg maa indrømme dette: vi behøve saaledes Husrum til alle vore Kreaturer, saavel som til Redskaber, men vore Ladebygninger, saavel som andet Husrum til Produkter, kunne sikret med Fordele indskrænktes betydeligt; i den Henseende kunne vi vistnok stille os paa lige Fod med Skotterne. Deres Lade er sjældent større, end den kan rumme 1, høist 2 Dages Lærkning, og Udhøusene have ikke det store Rum under Tagene. Alt sættes i Stak, og der staar det ogsaa, Hø i ethvert Tilfælde, langt bedre. Kreaturerne faa derved deilig friskt Foder, istedetfor at det hos os er gennemtrængt af Dampene fra Stalden. At Staldene skulle blive for kolde, naar der intet Loft var, og altsaa intet Halmdække over Kreaturerne, tror jeg ikke, naar man blot forresten sørger for Lunhed og forebygger Træk gennem Husene. Det er vel saa, at slade Tage kunne ikke dækkes med Straa, men det vilde være en Fordel i mange

Henseender, naar Landmanden kunde blive fritaget for det Aar for Aar sig gjentagende Arbejde med Dmtækning. Skifer bruges overalt i Skotland paa alle Bygninger og er til stor Betydelse, hvor Dampmaskinen anvendes som Arbeidskraft. Præmien for Forsikkring imod Ildsvaade vilde da blive betydeligt billigere, end den ellers kan være for store Landbrugsbygninger. Maasse kunde det være at anbefale, at alle Staffe sættes som i Skotland, indeholdende 10 à 12 Ræs, staaende paa Fodder af Sten eller Jern; naar disse nu tillige sættes i lange Rækker over et Par Jernstinner, hvori passe Bogne paa Jernhjul, paa hvilke hviler et Lad, som ved Skruer kunne bevæges op og ned, da kunde saadanne Bogne fjæres paa Skinnerne ind under Staffen, Laddet dernæst skrues op, til det løstede Staffen fra sine Fodder, men saaledes at den dog hvilede paa sin Saal (den Træforbinding paa Fodderne, hvorpaa Staffen hviler); et Par Heste kunde da trække Staffen til Stalden eller Laden, hvor den skulde kunne staa under et Halvtag saaledes, at man derfra efter Fornødenhed kunde benytte den. Et saadant System af Jernstinner, med tilhørende Dreieskiver og Fodder for Staffene, vilde maasse neppe naa Halvparten af Beføstningerne ved den store Lade og vore store, rummelige Taglofter over Høhusene. Dette Forslag fremsættes her i saa flygtige Træk, fordi jeg erkjender, at dets Anvendelighed først maa afgjøres ved yderligere Diskussion.

Jeg kan ikke slutte disse Bemærkninger om det skotske Agerbrug, uden med et Par Ord at omtale Farmerens (Forpagterens) huslige Forhold. Først og fremmest maa da nævnes, at de i Regelen ei ere uden Formue, og at denne dristigt kastes ind i Bedriften. Der anvendes kun Lidet til Luxus og Fornøielse, men Nødvendighedsartikler mangle ikke i deres Boliger, og Kjøkkenet er godt forsynet med nærende Spiser. Gjæstfrihed er almindelig, Gjæsteren ualmindelig. At leve godt og tilfreds hjemme er Hovedformaalet for Nydelsen af Livet, og man sporer hos Farmerne ingen Trang til at konkurrere med Vorden i at bruge Penge.

Af disse Træk haaber jeg man vil udfinde, at Farmeren passer for sin Stilling, og dette fører til de heldige Resultater.

(Dansk Ugeskrift.)

Et Besøg i Udrugningsanstalten i Kjøbenhavn.

„Udskrift for populære Fremstillinger af Naturvidenskabene“ indeholder en Beskrivelse over Udrugningsanstalten i Kjøbenhavn, som her gjengives i en kortfattet Skildring.

Forfatteren, nemlig Professor Panure i Kiel fører os hen til den Udrugningsanstalt, som nylig har været forevist i Kjøbenhavn paa Graabroretory, for der at vise os Kjøllingens Udvi-

ling i Egget ved kunstig Varme, dens Gjennem- brydning gennem Skallen og dens Forandring i det første Døgn derefter. Vi se her 600 Eg ved Maskinens eiendommelige Indretning at være ud- sat for en jevn Temperatur af 28—32° R. Denne Varme er det Eneste, som Hønen meddeeler Eg- gene, naar den med en saa beundringsværdig Taalmodighed i 3 Uger ligger paa Reben. Dette ved maa ogsaa deraf, at man har Exempler paa, at Mennesket ved sin egen Varme har udklækket Fugleæg. I Historien berettes dette af Plinius om Neros Moder, Julia Augusta, der med Held udklækkede et Hønsæg, som et Varsel for en Guts Fødsel, ved i 21 Dage at bære det ved sin Arm. Reamur fortæller om en ung Pige, der paa samme Sted i Løbet af 10 Dage udklækkede 4 Stillsæg; han fortæller ogsaa om en Hund, som var afret- tet til at ligge paa Hønsæg, og som virkelig ud- rugede Kyllinger. I Kjøbenhavn skal en Militær- person have faaet en Soldat, der havde brækket Ar- men og var den i Bind, til at lægge et Hønsæg i Arelhulheden, og der skal virkelig være frøbet en Kylling ud af Egget. Da saaledes Kyllin- gens Udvikling i Egget kun forlanger hin stadige Varme, saa synes det, at man ved kunstig Ud- rugning maa kunne opnaa et bedre Resultat, end naar man lader Hønsene selv udruge deres Eg. En Høne kan nemlig lægge over 200 Eg om Aaret, men naar den selv udruger dem, kan man kun regne paa, at den kan producere 12 Kyllinger. Naar den selv skal rugge, saa formindres derved dens Produktion af Eg betydeligt, og af de Eg, som den udruger, gaa mange tilgrunde. Ofte knuser Hønen et og andet af sine Eg; det er ikke sjældent, at 4—5 af 13 Eg i en Rede tabes derved; undertiden spiser den dem endogsaa; som- metider kaster den Eg ud af Reben, naar den finder deres Antal for stort; ikke sjældent hugger den dem itu, efterat Kyllingen næsten er udviklet, og endnu oftere bliver den fæd af at ligge paa Reben, og hele Kuldet gaar derved tilgrunde. Eieren af en Hønsegaard er derfor vel tilfreds, naar der af 15 Eg, som udruges af en Høne, kommer 8—9 Kyllinger; ofte giver dette Antal kun 7, ja endog kun 2—3 Kyllinger. Især skal den naturlige Udrugning af de ellers saa fortræf- felige Cochinchinæhøns ofte mislykkes. Alle disse Uheld undgaaes ved den kunstige Udrugning, og i denne Udrugningsmaskine udruges omtrent $\frac{2}{3}$ af de befrugtede Eg, som neblægges i den, og som vi her igjennem Vandet og Glasfæet se ligge paa deres bløde Leie. I Løbet af 3 Uger pro- ducerer den altsaa omtrent 400 Kyllinger, eller i eet Aar henved 7000. Regner man at en Høne endog kun lægger 120 Eg om Aaret, saa vilde 90 Høns ved Maskinens Hjælp kunne levere 7000 Kyllinger, istedetfor 1080. Hvert af disse Eg, som vi se i Maskinen, er mærket med den Dato, paa hvilken det er neblagt i den, og man kan ved at aabne Eggene, helst under lunkent Vand, alle- rede paa 3die Dag med blotte Øine se det lille Hjerte banke; man kan saaledes forfølge Kyllin- gens Udviklingsstrin Dag for Dag. Dette frem- byder en høj Interesse for Naturforskeren, især

paa Grund af den mærkelige Overensstemmelse, som findes mellem Fuglenes og Pattedyrenes Ud- vikling; men vi ville indskrænke os til Betragt- ningen af de Eg, i hvilke Livet rører sig saale- des, at vi kunne se det, uden at forstyrre det, hvilket man her langt bedre kan forfølge, end under Hø- nen. I den ene Skuffe se vi adskillige Eg med revnet Skal; det er dem, hvis Kyllinger længes efter at se Dagens Lys. Her se vi et Eg, der tilsyneladende er ganske helt, uden nogen ydre syn- lig Anledning bevæger sig lidt; nu opstaar der en ganske lille Revne imellem Midten og den stumpe Ende, ja, et lille Stykke af Skallen falder af. Det er klart, at det er Kyllingen inde i Egget, som frembringer Revnen, thi Egget lig- ger ganske frit paa et blødt Leie. Den Mening, som Mange have, at Hønen med sit Næb slaar Skallen itu, forat Kyllingen kan krybe ud, er da aldeles ugrundet, og en opmærksom Jagttagelse af Hønsens Færd under Kyllingens Fødsel har ogsaa vist, at dens Virksomhed indskrænker sig til, at og til at vende Egget lidt, og at bortfjerne de Fragmenter af Eggeskaller, som falde af Eg- get. Undersøger man et saadant Eg, der har faaet en lille Revne, nærmere, hvad rigtignok ikke kan ske uden den største Livsfare for Kyllingen, saa finder man at Kyllingen inde i Egget ligger sammenrullet eller sammenknuget paa en bestemt Maade, med Hovedet under høire Binge og Fød- derne med lidt sammenføjede Tær oppe under Bugen. Den øverste Glæde af den sammenrul- lede Hals og venstre Skulder danner næsten altid en Glæde, som ligger op til det Luftrum, som al- tid findes paa Eggets stumpe Ende, hvorimod Bagkroppen ligesom sidder i Eggets spidse Ende. Idet Hovedet ligger skjult under høire Binge, rager Næbbet frem under, eller reitere bagved Bingen, saaledes at det støder lige op til Skal- len. Det er netop paa dette Sted, at Skallen altid først revner, naar Kyllingen kryber ud af Egget, og det er da klart, at Kyllingens Hoved med Næbbet virker som en Hammer, der sættes i Bevægelse ved Halsens Muffler, idet disse træffe Hovedet tilbage under Bingen og med en saadan Fart igjen skyder det frem, at Skallen derved son- derbrydes. Paa Spidsen af Kyllingens Næb fin- der man en særegen lille Benplade, som senere falder af, men som aabenbart gjør Næbbet bedre skiftet til denne sin Tjeneste under Kyllingens Fødsel. Vilde man aabne et Eg flere Dage før Terminen, saa vilde man ikke finde Næbbet under høire Binge, til Døds for, at denne Stilling først indtages, naar den Tid nærmer sig, da Kyllingen skal krybe ud. Halsens, Bingerens og Føddernes Forlængelse under Væxten gjør det let forklarligt, at de foldes og sammenbites saaledes, men dette Leie, som bliver en nødvendig Følge af Væxten, er netop den mest hensigtsmæssige for Skallens Gjennembrud. Blandt flere tusind Eg finder man kun nogle enkelte, hvor Skallens første Revne findes nærmere ved Eggets spidse Ende. Kyllingens Leie i Egget er da omvendt, saaledes at dens forreste Del ligger vendt imod den spidse Ende.

Indlandet.

Christiania. Ved kgl. Resol. af 22de d. M. ere Bestemmelser afgivne med Hensyn til Delingen af vor Frelser's Sognekald i Christiania, samt om den til Aker's Præstegjæld sognende Bymark, af hvilken sidste endel, fra 1ste Mai d. A., skal henhøre under Vor Frelser's Sognekald, endel til det fra s. T. oprettendes „Trefoldigheds“ Sognekald og Resten vil blive at henhøre til Aker's Præstegjæld, indtil der, efter nærmere naadigt Bestemmelse, oprettes et nyt Sognekald med Aker's gamle Kirke til Sognekirke. For hvert af de to ovennævnte Sognekald skal ansættes en Sognepræst, en residerende Kapellan og en Trediepræst, hvorhos Stiftsprovst = Embedet fremdeles bliver forbundet med Sognepræst-Embedet ved Vor Frelser's Kirke, der forbliver Stiftets Domkirke. Trediepræst Brum er udnævnt til Sognepræst ved Trefoldighedskirken ved Hammersborg; Stiftsprovst Rode og residerende Kapellan Wexels vedblive at fungere som hidindtil ved Vor Frelser's Menighed. Derimod er Trediepræst-Embedet ved sidstnævnte Menighed, samt det residerende Kapellani og Trediepræst-Embedet ved Trefoldigheds = Menigheden averteret vakant.

— Soldklassemester i Laurvold Sylow, der nu skal have søgt Afsted, har i Alviserne anmeldt Oprettelse af en polyteknisk Lære-Anstalt med forberedende Afdeling for vordeende Civil = Ingeniører i Christiania. Udkastet til Plan for samme er saalydende: I. Skolens Formaal. § 1. Den forberedende Afdeling har til Formaal at meddele Undervisning i de Discipliner, som udfordres til Optagelse i den polytekniske Læreanstalt. II. Personale og Organisation. § 2. Den forberedende Afdeling staa under den polytekniske Læreanstalts Direktion — eller Direktør — Afdelingens Virksomhed ledes og bestyres af denne; — den ved Afdelingen ansatte Inspektør er den — eller ham — behjælpelig heri. § 3. Direktionen — eller Direktøren — for den polytekniske Læreanstalt og Inspektøren for den forberedende Afdeling fører det daglige Tilsyn med Afdelingen bestyres dens Økonomi, Administration, Korrespondence m. m. § 4. Direktionen — eller Direktøren — antager og afskediger Afdelingens Lærere og Betsjente. Direktionen — eller Direktøren — og Inspektøren i Forening med vedkommende Faglærer raadslaa om enhver Øgenstand vedkommende Undervisningen i vedkommende Fag; Direktionen — Direktøren — fattes derpaa sin Beslutning. Enhver Lærer fremlægger ved hvert Kvartals Slutning en Beretning om Elevernes Fremgang i hans Fag, samt noterer, i den dertil indrettede Protokol, de Eleverne daglig meddelte Karakterer. III. Elevernes Optagelse m. m. § 5. For at kunne optages som Elev i den forberedende Afdelings første Klasse udfordres i det Væsentlige de samme Forkrævede som ved Optagelsen paa Krigsskolen. For at kunne optages som Elev i 2den og 3die Klasse, maa Eleven underkaste sig Examen og bestaa denne i de Discipliner, som foredrages respektive i 1ste og 2den Klasse. § 6. Eleverne staa i militært-disciplinært Forhold til Direktionen — Direktøren — og de Befalende

under Exercitten. Eleverne inddeles i passende Afdelinger, for hvilke en af Eleverne ansættes som Formand. IV. Undervisningen. § 7. Lærestandene m. v. ved den forberedende Afdeling ere: 1. Mathematik, nemlig Arithmetik med praktisk Regning, Algebra, Rækker, Logarithmer, Ligninger; Geometri, Stereometri, Trigonometri, Funktionslære og Begyndelsen af Differentialregningen. 2. Astro-nomi. 3. Haandarbejde, Tegning nemlig: Kart-, Frihaands- og Konstruktions-tegning. 4. Geografi, især den fysiske og mathematisk. 5. Historie, især Naturhistorie. 6. Sprog, nemlig: Norsk, Tydsk, Fransk, Engelsk. 7. Hertil kommer Legemsøvelser, nemlig: Gymnastik, Fægtning, Jugning, Svømning, Exercise og praktiske Øvelser. § 8. Et fuldstændigt Kursus ved den forberedende Afdelings 3 Klasser varer i 3 Aar. Eleverne overgaa aarlig fra 1ste til 2den, fra 2den til 3die og fra 3die til 1ste Klasse i den polytekniske Læreanstalt, efter bestaaet Examen. V. Elevernes Examen. § 9. Efterat ethvert Aars Kursus er endt, undergives alle Elever en offentlig Examen. Enhver Elev i de Fag og inden de Grændser i samme, som inden de respektive Klasser ere foredragne i Aarets Løb. Examen afgjør, hvorvidt Eleven bør tillades at optræde i den paafølgende højere Klasse. § 10. Direktionen — Direktøren indbyder Censorer, befsendtgjør Examen's Afholdelse og Udfald. § 11. Examen er dels skriftlig og dels mundtlig. De Spørgsmaal, der skriftlig skulle besvares af Eleverne, udvælges af Direktionen — Direktøren — vedkommende Censorer og Faglærer i Forening. Eleverne examineres ved den mundtlige Examen i Almindelighed af vedkommende Faglærer, dog ere saavel Direktionen — Direktøren — som Censorerne berettigede til selv at examinere, om de ønske det. § 12. Efter afholdt Examen sammentræder Direktionen — Direktøren — Censorerne og vedkommende Lærere, for af de specielle, for hvert Fag givne Karakterer, at bestemme Elevernes Karakter for ethvert saadant, samt Elevens Hovedkarakter for samtlige Fag med tilhørende Prædental, hvorefter det afgjøres, hvorvidt Eleven har gjort sig fortjent til at optræde i den paafølgende højere Klasse.

Udlandet.

Sverige. Kanceliraad Wallmark, en udmærket svensk Forfatter, døde den 14de d. M. 81 Aar gammel.

Frankrig. Monitorer af 22de d. M. meddelte en Beretning om de hovedsageligste Fabrikstæders Stilling og Skilbredte Frankrigs Handelsforholde som i Almindelighed gunstige.

Udgiverens Adresse:

J. Schrøder. Boll i Bærum.

Følgeblad til Skilling-Magazinet.

Christiania.

Trykt og forlagt af W. C. Fabritius.